

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50.057/2024/6.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Zeke Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Zeke László - Cím3) által képviselt Felperes Cím2 alatti lakos felperesnek, a Dr. Mohácsi Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Mohácsi Ferenc - Cím5) által képviselt Alperes Cím1 alatti székhelyű alperes ellen, illetménypótlék megfizetése iránt indított perében Debreceni Törvényszék 11.M.70.118/2023/19. ítélete ellen a felperes 21. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja és az alperes perköltségfizetési kötelezettségét 478 790 (négy-száz-hetvennyolcezer-hétszázkilencven) forint-ra felemeli, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 39 187 (harminckilencezer-száznyolcvanhét) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy 41 148 (negyvenegyezer-száznegyvennyolc) forint feljegyzett fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés szempontjából lényeges tényállás szerint a felperes közalkalmazotti jogviszonyban állt az alperesnél pedagógus munkakörben. Az előre közölt munkaidőbeosztáshoz képest az alperes 2020. szeptember 29. és 2023. június 7. között összesen 84 tanóra vonatkozásában rendelt el az adott napi munkaidő kezdetét megelőző 96 órán belül eseti helyettesítést a felperesnek. A felperes

valamennyi helyettesítést teljesítette, az alperes azonban azért a felperesnek pótlékot nem fizetett.

[2] A felperes jogi képviselő útján benyújtott, módosított keresetében utóbb 71 934 forint illetménypótlék és annak 2022. február 1. napjától számított késedelmi kamata, valamint 685 800 forint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[3] Az alperes az összecszerülésében nem vitatott kereset elutasítását kérte.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 71 934 forint illetménypótlékot és annak 2022. február 1. napjától a kifizetés napjáig járó, félévente a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint 171 450 forint perköltséget. Megállapította, hogy a meg nem fizetett 15 000 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

[5] A per főtárgyát illetően megállapította, hogy a nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 62. § (5) és (6) bekezdésében, valamint a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 97. § (5) bekezdésében foglaltakat az alperes nem tartotta be azáltal, hogy a felperes által megjelölt alkalmakkor 96 órán belül utasította a felperes eseti helyettesítésre, azaz 96 órán belül változtatta meg a munkaidőbeosztását. Az így ledolgozott órák az Mt. 107. § a) pontja alapján rendkívüli munkaidőnek minősültek, ebből következően az Mt. 143. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja értelmében az illetménypótlék megillette.

[6] A perköltségviselés kapcsán hozott döntés indokolásaként hivatkozott arra, hogy a jogi képviselő igénybevétele felmerült perköltségigényt a közte és a jogi képviselő között 2023. április 12. napján létrejött megállapodás alapján terjesztette elő a felperes, melyben 30 000 forint óradíj kikötésére került sor. A felperesi képviselő így 18 óra vonatkozásában 685 800 forint perköltség megállapítását kérte. Az eljáró jogi képviselő a perben keresetlevelet nyújtott be 15 oldal terjedelemben, melyhez mellékleteket csatolt, majd az alperesi ellenkérelemre válasziratot terjesztett elő 12 oldalban. A felperes keresetváltoztatást is előterjesztett 8 oldal terjedelemben, csatolta a Szombathelyi Törvényszék jelen per tárgyával azonos ügyben született ítéletét és ezzel egyidejűleg előterjesztett nyilatkozatában az ítélet kivonatos tartalmát rögzítette. Benyújtott egy 1 oldalas észrevételt a KRÉTA rendszert üzemeltető társaság tájékoztatása tekintetében, továbbá három rövid tárgyaláson vett részt.

[7] Az elsőfokú bíróság figyelemmel az irányadó ár- és értékviszonyokra, a 30 000 forintos óradíjat nem tartotta eltúlzottnak, azonban a megjelölt 18 óra munkavégzést igen. Rögzítette, hogy hivatalos tudomása van arról, hogy ugyanilyen tényállás mellett, ugyanezen

a jogi alapon a bíróság előtt több ügy van folyamatban, ahol a felperesi jogi képviselő képviseleti tevékenységet lát el. Az előterjesztett keresetlevelek jogi indokolása azonos tartalmú, az ügy ezen túlmenően nem bonyolult jogi megítélésű, a kereset összecszerűségének meghatározása sokrétű számítási tevékenység elvégzését nem indokolta, hiszen kizárólag a helyettesített órákat kellett a perbeli időszakban irányadó alapilletményből számított 1 órára irányadó pótlék összegével megszorozni. Egyetértett az alperes által hivatkozott bírósági gyakorlattal, mely szerint az ügyvédi munkadíjnak a ténylegesen elvégzett munkához kell igazodni. A bíróságnak a mérlegelése során figyelemmel kell lenni az ügyvéd által készített beadványok mennyiségére, azok munkaigényességére, továbbá arra, hogy a perben kitűzött tárgyalásokon a jogi képviselő megjelent-e (Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.814/2010/6.).

[8] Az elsőfokú bíróság az ügy bonyolultsága, a beadványok száma és terjedelme, tartalma, továbbá azon körülményre tekintettel, hogy ugyanezen tényállás mellett ugyanazon a jogalapon több kereset is előterjesztésre került a felperesi képviselő által, a felszámított perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg azzal, hogy annak összegét a 2. § (2) bekezdése alapján mérsékelte és az elvégzett tevékenység időtartamát 5 órában állapította meg. A felperes 90%-os pernyertességének alapulvételével kötelezte a pereszt alperest a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján a perköltség megfizetésére.

[9] Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének kizárólag a perköltségre vonatkozó részének kérte a megváltoztatását és az alperesnek a kereseti kérelemben megjelölt 685 800 forint perköltség megfizetésére kötelezését azzal, hogy az ítéltábla kötelezze az alperest 90 000 forint + áfa másodfokú perköltség megfizetésére is.

[10] Álláspontja szerint a 30 000 forint/óra ügyvédi munkadíj elfogadása a jogszabályoknak és a kialakult bírói gyakorlatnak megfelel. Nem értett egyet ugyanakkor az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy a kifejtett ügyvédi tevékenységgel „a 13 munkaóra” nem áll arányban, mert több azonos tárgyú per van folyamatban. Bármelyik ügyvéd már elvégzett munkája, bármely perében tett nyilatkozata ugyanis, amelyet a praxisa által jellemzően vitt perekben megtett bagatellizálható lenne, mert korábban már pl. orvosi műhiba perekben, szavatossági perekben, vagy éppen személyiségi jogi perekben stb. olyan nyilatkozatot tett, amelyekben a korábban már kimunkált jogalap megjelölést, jogi érvelést, precedens hivatkozásokat, illetékességi érvelést stb. már alkalmazta. Kiemelte, hogy az adott típusú per eddig csekély előzménnyel bírt, jellemzően a pedagógusok ezt az igényt nem érvényesítették, tehát a követelés kimunkálásában korábban bevett rutinszerű eljárásra nem lehetett hagyatkozni, ellenben szükséges volt jogi szakértőkkel konzultálni, felvenni a kapcsolatot az érdekképviselőkkel, egyeztetni a párhuzamos perekben eljáró szakszervezeti képviselőkkel.

[11] Sérelmezte azt a megállapítást is, hogy az azonos tárgyú perek, lényegében azonos tartalmú keresetleveleket, jogállítasokat vonnak magukkal. Előadta, ha el is fogadná, hogy a lényegét tekintve azonos tartalmú keresetek előterjesztésénél az ismételten felhasznált iratminták alapján kevesebb munkát jelent a már korábban használt minta felhasználása, akkor is magyarázatra, indoklásra szorulna, hogy az első „iratminta” elkészítése miért vett az elsőfokú bíróság szerint kevesebb időt igénybe, mint a többi beadvány. Az első „iratminta” elkészítése nem vehetett kevesebb időt igénybe, hiszen azt nem volt honnan másolni, azt meg kellett szerkeszteni, ki kellett találni. Az elsőfokú bíróság ítéletének rövid indoklása nem terjed ki arra, hogy a jelen perben elkészített iratok vajon „eredetiek-e”, avagy csak „másoltak”, s ha utóbbiak, akkor melyik perben használt (és a ténylegesen elvégzett munkával arányosan már egyszer díjazott) iratminta másolása miatt tekinthető lényegesen rövidebbnek a munkaráfordítás ideje. Önmagában az, hogy lehetséges az iratok egy részének másolása, nem feltételezhető, hogy az összes perben az összes irat másolat lenne, hiszen másolni csak valamiről lehetséges, „a semmiből nem keletkezhethet másolat”.

[12] Álláspontja szerint iratellenes az elsőfokú bíróságnak a megállapítása, hogy mivel a sorozatperekben a tevékenységek fedik egymást, nem igényelnek különösebb egyedi felkészülést, nagyobb munkaterhet. Állította, hogy a Debreceni Törvényszék előtt folyamatban lévő perek sok tekintetben különböznek. Az alperes a szakszerű helyettesítés tárgyában másképpen érvel a tanítók, mint a felsős tanárok esetében. Egyes felperesek hiánytalanul rendelkeznek az alperes helyettesítést elrendelő e-mail üzeneteivel, másoknak csak részben állnak rendelkezésre, van, akinek egyáltalán nem. Egyes perekben a keresetet módosítani kellett, és bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozni, továbbá a felperesek alapilletménye, illetve annak változási időpontja eltérő, így az illetménypótlék mértéke is különböző. Eltérő a helyettesítési időpontok „szakszerűsége”, az, hogy óráösszevonás során teljesítették-e. A felperesek nem egy iskolában dolgoznak, így az alperesi védekezés, az igazgatók által tett nyilatkozatok sincsenek teljesen szinkronban. A perekre való egyedi felkészülés mindezekből következően nem merül ki a peres irat blanketták mechanikus másolásában. A legtöbb eltérés természetesen a három évre visszamenőlegesen vizsgált helyettesítések darabszámában, időpontjában és az illetménypótlékok összegzésében adódott, ami minden felperes esetében más volt (önmagában ennek a tételnek a kimunkálása, feltüntetése a keresetekben, ezek összegzése, ellenőrzése a valóságban a felszámítottnál több órát vett igénybe).

[13] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság indoklása konkrétumok nélkül, általánosító jelleggel – az ítélet indoklási kötelezettségét lényegében megsértve – állapította meg azt, hogy ő valótlanul jelölte meg a per vitéléhez szükséges munkaterhet. Ezzel ellentétben a perben is tételesen megjelölte azokat a tevékenységeket, amelyek igazolják az elvégzett munka szükségességét, s amelyeket az alperesnek érdemben és tételesen kellett volna vitatnia ahhoz, hogy a bíróság – azt az álláspontot elfogadva – csökkenthesse az elszámolható órák számát.

[14] Ebben a körben hivatkozott a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú határozatára, mely szerint a bíróságok kötelesek objektív szempontokat vizsgálni az ügyvédi munkadíj megállapítása során (résztt vett-e az ügyvéd valamennyi tárgyaláson, határidőben adta-e be beadványait, reagált-e a másik fél beadványaira), nem lehet mérsékelni a beadványok rövid

terjedelme vagy minősége miatt, ha az egyébként pernyeréshez vezetett. A mérséklés indokolása nem lehet sematikus, elnagyolt, annak részletekbe menőnek kell lennie.

[15] Kérte, hogy az ítéltábla ezeknek a szempontoknak eleget téve vizsgálja meg, hogy az elsőfokú bíróság pár soros indokolása a Pp. szövegéből és szelleméből eredő elvárásoknak megfelelően, kellő alapossággal értékelte-e azokat a szempontokat, amelyeket a fellebbezésben az indokolási kötelezettség körében értékelendő tételeknek tart.

[16] A kereset elkészítéséig konzultálni kell a felperessel, fel kell venni a tényvázlatot, meg kell állapodni a megbízás feltételeiről és a perindításhoz szükséges okiratokat meg kell szerkeszteni. Ebben a folyamatban JÜB-olni kell a felperes személyi okmányait, igazolni kell az aktában, amit minden felperessel külön meg kell tenni. Ekkor kell elmagyarázni a per jogszabályi alapját, tájékoztatást kell adni a per menetéről, amit minden felperessel külön-külön meg kell tenni. Erre a teljes folyamatra a kereset szerint elszámolt 3 óra időtartam nyilván nem eltúlzott, amit az alperes megfelelő indokolással alátámasztva nem vitatott. Szükséges a felperések egyedi iratainak tanulmányozása, a KRÉTA rendszerből kinyert adatok rögzítése, a joggyakorlat felkutatása, melyre nem túlzás 2 óra időtartammal elszámolni. A perindításig elszámolható összesen 5 óra időtartamot ennek megfelelően érdemben kellene vitatni és megmagyarázni, hogy az adott felperes követelésének 3 évre visszamenőleges összes helyettesítésnek az áttekintésével és a kötelező adminisztrációval együtt 5 megkezdett óránál kevesebbet vett igénybe, mennyit és miért csak ennyit. Ezzel a vitatással, illetve magyarázattal úgy az alperes, mint az elsőfokú bíróság adós maradt.

[17] A fentieken túl az eljáró ügyvéd elemi és elvitathatatlan kötelezettsége az ellenérdekű fél nyilatkozatait az ahhoz kapcsolódó bírósági végzéseket letölteni, elolvasni, az aktába lefűzni, az ügyfél tudomására hozni, valamint a bíróság felhívására az ügyfél elvárásainak megfelelően nyilatkozni. Ezek akkor is kötelezően ellátandó feladatok, ha az okiratok szövege nagyban megegyezik a korábban párhuzamos perekben használt okiratok szövegével. A javarészt egy óra időtartamban elszámolt óradíjak esetében a szerződés és a bírósági gyakorlat szerint „megkezdett óra” alapján elszámolt díjazás esetén ennek vitatására nincs mód.

[18] A tárgyalások időpontját és időtartamát tárgyalási jegyzőkönyvek (köziratok) rögzítik, amit az alperes szintén nem vitatott. A kereseti követelésben megjelöltek szerint kimunkált 16 órára vetített óradíjat sem az alperes, sem a bíróság érdemben részleteiben tételesen nem vitatta, így érdemi indokolás nélkül nem elfogadható, hogy az elsőfokú bíróság önkényesen mindössze 5 óra időtartamban ítélte meg (és arányosította a pernyerés arányához) a perköltség összegét, ugyanis az, hogy jelentősen eltúlzottnak találta, az érdemi vitásnak nem minősül.

[19] Nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban a tekintetben sem, miszerint a perköltség részét képező ügyvédi munkadíjat a pertárgyértékből kiindulva kell

meghatározni. Ez ellentmond a Rendelet szövegének. A Kúria hivatkozott precedensképes határozata, valamint az elsőfokú bíróság részletesen kifejtett és indokolt álláspontja szerint a 30 000 forint + áfa/óradíj nem aránytalan, így ennek mértékét maga a bíróság sem támadhatja. Támadni legfeljebb a ténylegesen elvégzett tevékenységhez szükséges óra időtartamot lehetne, azt is csak annyiban, amennyiben az a felek között vitatott.

[20] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

[21] A Debreceni Ítéltábla hasonló ügyben hozott Mf.I.50.009/2024/6. számú ítélete alapján nem vitatta az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összegét, kiemelve, hogy sorozatperekben ugyanazon felperesi jogi képviselőnek minden beadványt csak egyszer kellett megírnia. Hangsúlyozta továbbá azt is, hogy a Debreceni Törvényszék három különböző tanácsa valamennyi sorozatperben 5 óra felszámításával 30 000 forint/óra ügyvédi díjjal számolva állapította meg a perköltséget és az ítéletek indokolásai részletesen tartalmazzák az elfogadott, felhasznált óra mennyiségére vonatkozó indokokat. A Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú ítélete alapján kiemelte, hogy a bíróság a kikötött ügyvédi munkadíjat kivételes esetben mérsékelheti, amennyiben a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység és a munkadíj között aránytalanság áll fenn és ez a helyzet a sorozatperekben, így jelen perben is nyilvánvalóan fennáll. Ugyancsak a Kúria precedensképes ítélete alapján hivatkozott arra, hogy az ügyvédi munkadíj az elvégzett munka ellenértéke, melyet az ügyfél részben vagy egészben a jogi képviselőjének a per tartama alatt már megfizetett. Tárgyi perekben azonban ez nem így történt, az ügyfelek nem fizettek ügyvédi munkadíjat a felperesi jogi képviselőnek.

[22] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felperes ugyan kérte a tárgyalás tartását, azonban a Pp. 376. § (3) bekezdés b) pontja szerint, mivel a fellebbezés a perköltség összegére vonatkozott, nem kell tárgyalást tartani.

[23] Az ítéltábla a felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint kizárólag a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között gyakorolta, így az alperest 71 934 forint illetménypótlék és annak kamatai megfizetésére kötelező ítéleti rendelkezést nem érintette. Az ítéltábla így csak azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a perköltség összegének megállapítása részében a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban áll-e.

[24] A felperes fellebbezése túlnyomó részt megalapozott.

[25] Az ítéltábla a fellebbezés elbírálása során abból indult ki, hogy az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint megbízás alapján folytatható, amely szerződés az Üttv. a 28. § (1) bekezdése alapján szabad megállapodás tárgya, csakúgy mint az Üttv. 30. § (1) bekezdése alapján az

ügyvédi megbízási díj mértéke, összhangban a vonatkozó polgári jogi alapelvekkel. Erre figyelemmel ennek konkrét mértékét a piaci viszonyok és sok más egyéb speciális, egyedi körülmény határozza meg (ügy bonyolultsága, ügyfél teljesítőképessége stb.).

[26] A fél a peres eljárásban a perköltsége megtérítését – amely a joga perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült – a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján annak felszámításával kérheti. Ez a perköltség magában foglalja a jogi képviselő közreműködésével felmerült kiadásokat, ami a Rendelet alapján érvényesíthető. Ez lehetséges a megbízási szerződésben kikötöttek szerint (Rendelet 2. §), vagy a pertárgyérték, illetve a meg nem határozható pertárgyértékű ügyekben a kifejtett tevékenység alapulvételével (Rendelet 3. §).

[27] A perbeli esetben a pernyertes felperes az ügyvédjével kötött megbízási szerződésben megállapított óradíjon alapuló elszámolás szerint számította fel a perköltsége összegét, ezért a bíróságnak is ebből kellett kiindulnia.

[28] A Rendelet 2. § (1) bekezdése nem határozza meg a felszámítható ügyvédi munkadíj mértékét, de az arra vonatkozó, már ismertett háttérszabályból egyértelműen az következik, hogy az szabad megállapodás tárgya. Ennek a szabad megállapodásnak azonban a Rendelet 2. § (2) bekezdése állít korlátot akkor, amikor feljogosítja a bíróságot – akkor is, ha az ellenérdekű fél azt nem vitatja – a kikötött ügyvédi munkadíj kivételes esetben történő mérséklésére. E jogszabályhely kimondja, hogy az (1) bekezdés alapján felszámított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság döntését indokolni köteles.

[29] Ennek a rendelkezésnek a helyes értelmezése érdekében adott egyértelmű útmutatást a felperes által is hivatkozott, a Kúria a precedensértékű Pfv.II.20.887/2023/6. számú ítéletében, amikor annak [41] bekezdésében rögzítette, hogy a szerződésben megállapított munkadíj bíróság általi mérséklése a szerződés tartalmának szabad meghatározása alapelveivel szemben kivételes és ebből adódóan szűken értelmezendő. Az óradíj mértékére legfeljebb akkor terjedhet ki, ha a piaci viszonyokkal és a józan ésszel (Alaptörvény 28. cikk) nyilvánvalóan ellentétes, kirívóan eltúlzott mértékű.

[30] Az elsőfokú bíróság a megbízási szerződésben kikötött 30 000 forint/óra díjat nem tartotta eltúlzottnak és azt az alperes sem vitatta az ellenkérelmében.

[31] Az alperes az ellenkérelmében 5 munkaóraban elismerte a felperesi képviselő tevékenységét, míg a felperes a fellebbezésében azt az általa felszámított 16 munkaóraban kérte megállapítani. Az ítéltábla pedig túlnyomórészt egyetértett a felperessel a fellebbezésében részletezett befektetett munkaórak számát, a perben kifejtett ügyvédi tevékenység időszükségletét érintően.

[32] A már hivatkozott precedensértékű ítéletében a Kúria hangsúlyozta ([45] bekezdés), hogy a bíróságnak a perköltség mérséklése körében végzett aránytalansági vizsgálata az ügyvéd munkájának tartalmi megítélésére nem terjedhet ki. Ugyancsak e pontban rögzíti a Kúria, hogy a tényleges tevékenység arányossága szempontjából nem vizsgálható, hogy az ügyvéd beadványai milyen terjedelműek (ez ugyanis a beadványok oldalszámához kötné a költségigényt). Emiatt az aránytalansági vizsgálatnál számtalan más, egyéb körülményt lehet csak értékelni (ugyanolyan vagy hasonló ügyek intézése, azokban hozott ítéletek jogi indokolásának ismerete, eljárás időtartama, perrel összefüggő egyéb tevékenység stb.).

[33] A Kúria mindemellett rámutatott arra is ([47] bekezdés), hogy az óradíjon alapuló elszámolás szerinti munkadíj arányosságának vizsgálata nem szűkíthető le a bíróságon töltött időtartamra és nem jelentheti azt, hogy a bíróság véleménye szerint egy perirat elkészítése mennyi időt vesz igénybe (milyen gyorsan írható meg), mivel az tartalmazza a felkészülést, az ügyféllel folytatott, általában többszöri egyeztetést és kommunikációt. Figyelembe kell venni, hogy esetenként az ügyvéd lényegesen több időt is fordíthat a perirat előkészítésére, az ügyféllel való kommunikációra, mint magának a konkrét periratnak a megírására.

[34] Mindezeknek a jelen konkrét ügyre vonatkoztatása eredményeképpen az ítéltábla hangsúlyozza, hogy a felperest megillető perköltség mértékének megállapítása során a megjelölt valamennyi körülményt kellett összevetni a felperes által támasztott perköltségigény mértékével.

[35] Az ítéltábla megállapítása szerint a felperes a per során a Pp. 81. § (2) bekezdésének megfelelően számította fel az igényelt költségét, a felmerülésének lényeges körülményeit megjelölte és a csatolt megbízási szerződés a kikötött és a felperes által vállalt ügyvédi munkadíj összegét igazolta.

[36] Kétségtelen tény, hogy a felperes jogi képviselője több ugyanilyen tárgyú perben vállalt képviseletet. Ez a körülmény pedig az ítéltábla szerint az ügyvédi tevékenységre figyelembe vehető idő meghatározásánál értékelendő, miként arra az elsőfokú bíróság is helytállóan hivatkozott.

[37] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az a körülmény, hogy a jogi képviselő több, ugyanolyan jogi alapon nyugvó perben jár el, jelentősen lerövidíti az ügyfelekkel való kommunikációra és a beadványok tartalmi összeállítására fordított időt is, különösen akkor, ha a jogvita tárgyát illetően az országban már több, jogerős bírósági ítélet is született. Az elsőfokú bíróság azonban az indokolási kötelezettségének az ügyvédi munkadíj mérséklése körében elnagyoltan tett eleget és tartami elemzéssel részletesen alátámasztva nem tért ki arra, hogy az ügyvéd tényleges tevékenysége miért aránytalan. Helytállóan

hivatkozott a felperes arra, hogy konkrétumok nélküli általánosságra való utalással nem indokolható a perköltség összegének mérséklése.

[38] A felperes jogi képviselőjének nem vitatottan, a konkrét perben el kellett készítenie és elő kellett terjesztenie a keresetlevelet, ehhez kapcsolatot tartani az ügyfelével, a szükséges kommunikációt lefolytatni, az ahhoz kapcsolódó tájékoztatási és technikai feladatokat elvégezni. Az ezen tevékenységekre felszámított 5 munkaóra nem túlzott mértékű, még annak figyelembevételével sem, hogy más, ugyanilyen perekben is részben ugyanezeket a tevékenységeket kellett elvégezni a keresetlevél elkészítéséhez és benyújtásához. Az ítéltábla álláspontja szerint az ügyvéd perbeli tevékenysége a megbízási szerződésben foglaltaknak megfelelt, és az ítéltábla által vizsgált objektív szempontok alapján – az ügyvédi munka tartalmának mennyiségi és minőségi megítélése nélkül – a mérséklés lehetősége nem állt fenn.

[39] A felperes jogi képviselője az alperesi ellenkérelem elolvasására, az ügyfelével való közlésére, megvitatására 2 órát, egy válaszirat szerkesztésére további 2 órát, majd az alperes arra adott viszontválaszának áttanulmányozására 1 órát számított fel. Ezt az ítéltábla eltúlzottnak tartotta, figyelemmel arra, hogy más hasonló perekben (Mf.I.50.036/2024/6., Mf.50.037/2024/6.) erre az összesen 5 órában felszámított tevékenységre csak 2 órára kérte az ügyvédi munkadíj megállapítását, melyet az ítéltábla elfogadott. Ennek megfelelően mérsékelte az ügyvédi munkadíjat az Mf.I.50.053/2024/6. számú döntésében is. Mindezek alapján az ítéltábla erre a három tevékenységre mindösszesen 2 órát tartott arányban állónak, figyelembe véve azt a tényt is, hogy a válaszirat előterjesztése során iratmintát használt.

[40] A felperes a keresetpontosítás elkészítésére 2 munkaórát számított fel, amely nem túlzott mértékű, figyelembe véve azt, hogy jelentős óraszámban kellett a kereseti követelést pontosítani. Ezt az időráfordítást az ítéltábla más, hasonló típusú perekben is elfogadta és arányban állónak tartotta.

[41] A fentiekén túl a felperes jogi képviselője 2024. január 8-ra konzultáció és egy 6 oldalas nyilatkozat elkészítésre 2 órát számított fel, melyet a beadványa tartama egyéb perekkel való azonossága miatt összesen 1 órában tartotta elfogadhatónak az ítéltábla. A felperesi képviselő a perben 3 tárgyaláson való jelenléteért összesen 3 megkezdett óra időtartamra számított fel perköltséget, melyek nem vitatottan felmerültek és igazoltak, mint ahogy a 2024. április 9. napján kelt beadványával kapcsolatban is igazolt az 1 munkaóra felmerülése, ami a megbízási szerződésben foglaltakkal szintén összhangban áll.

[42] Az ítéltábla így a felperes által felszámított 18 munkaórával szemben 14 munkaórát talált arányban állónak az általa kifejtett ügyvédi tevékenységgel.

[43] A beadványok terjedelme ugyan nem irányadó a perköltség összegének megállapításánál, de azok munkaigényessége figyelembe vehető, az pedig vitathatatlan, hogy a keresetlevél megszerkesztése még „minta” használata esetén is 1-2 órát vesz igénybe. Az ítéltábla megállapítása szerint a felperes a költsége felszámításánál az időszükséglet megjelölésnél figyelembe vette az ugyanilyen perekben már elkészített beadványok használatát, hiszen a 3 óra tárgyalási idő mellett 11 órát számított fel a további perbeli képviselőre.

[44] Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a felperes a perköltségét már részben a keresetlevélben felszámította, csatolva az ügyvédi megbízási szerződést is, emiatt az alperes tudott arról, hogy várhatóan milyen összeget kíván érvényesíteni vele szemben pernyertessége esetén. Emiatt – az általa állított típusperekben hozott döntések ismeretében – a megfelelő nyilatkozat megtételével az utóbb felmerült perköltséget elkerülhette, vagy csökkenthette volna.

[45] A felperes részéről választott, a jogi képviselő óradíjára kikötött szerződés alapján előterjesztett felszámítás pedig nem függ a pertárgy értékétől, amelynek emiatt az ítéltábla döntésének meghozatalakor nem is volt jelentősége.

[46] Rámutat arra is az ítéltábla, hogy a felperes és a jogi képviselője közötti díj megfizetése vagy annak igazolása nem szükséges a perköltség felszámításához. A Kúria hivatkozott ítélete [48] pontjában ugyan említi, hogy az ügyvédi munkadíjat mint az elvégzett munka ellenértékét az ügyfél a per alatt részben vagy egészben megfizette, azonban a [35] és a [39] pontokban is a megfizetni vállalt ügyvédi munkadíj összegének felszámítását nevesíti. A megbízási szerződés csatolása és a szükséges órák megjelölése a megállapodott díj összegének igazolására elegendő. A számla a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 166. § (1) bekezdése szerint számviteli bizonylat, amely a perköltség megállapításánál nem minősül okiratnak. Kiállítása a számlarend betartásához tartozó tevékenység, amelynek ellenőrzése nem a munkaügyi perben eljáró bíróság hatáskörébe tartozik (Fővárosi Ítéltábla Gf.40.309/2021/5. ítélet [14]).

[47] Mindezeket együttesen értékelve az ítéltábla nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak a perköltség mérséklésével kapcsolatos döntésével, ezért azt a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a fellebbezett részében megváltoztatta.

[48] A felperes pernyertessége esetén a 30 000 forint/óra ügyvédi munkadíj és az ítéltábla által elfogadott 14 munkaóra alapulvételével 420 000 forint elsőfokú perköltségre tarthatott volna igényt. A felperes nem vitatta, hogy az elsőfokú eljárásban 90%-ban lett pernyertes, így ennek az összegnek a 90%-a, azaz 378 000 forint számítandó a javára. Az alperes által a Rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján felszámított 10 000 forint összegű perköltségét szem előtt tartva, az 10%-os pernyertessége miatt, abból 1000 forint perköltség illette volna meg. Figyelemmel arra, hogy a felek egymással szemben perköltség

megtérítésére lettek volna kötelesek, ezért az ítéltábla csak a különbözet megfizetéséről rendelkezett, így a Pp. 82. § (2) bekezdése alapján az alperes által fizetendő perköltséget 378 000 forint - 1000 forint, azaz 377 000 forint + áfa, mindösszesen 478 790 *forintra felemelte*, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[49] A fellebbezésben a felperes az elsőfokú bíróság által megítélt összeghez képest (685 800 – 171 450) 514 350 forinttal kérte felemelni a perköltség összegét, így ennyi volt a másodfokú pertárgy értéke (a felperes által megjelölt 514 260 forinttal szemben), azonban az ítéltábla azt csak (478 790 – 171 450) 307 340 forinttal emelte fel. Mindezek alapján a másodfokú eljárásban a felperes 60%-ban lett pernyertes, míg az alperes 40 %-ban.

[50] A felperes így a másodfokú eljárásban túlnyomórészt pernyertes lett, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles a jogi képviselő ügyvédi munkadíjából eredő, a másodfokú eljárással felmerült perköltségét megtéríteni. A felperes a fellebbezés elkészítésére 2 óra időtartamra 60 000 forint + áfa, míg a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevétel elkészítésére 1 óra időtartamra 30 000 forint + áfa összeget számított fel. Ebből a két tételből az ítéltábla a fellebbezésre csak 1 óra időtartamot látott szükségesnek és indokoltnak, figyelemmel a más perekben is használt fellebbezés „minta” alkalmazására, azok tartalma túlnyomó részt megegyezik az ítéltábla előtt is ismert (Mf.I.50025/2024., Mf.I.50026/2024., Mf.I.50.027/2024., Mf.I.50.028/2024.) ügyekben előterjesztett fellebbezéseivel.

[51] Emellett az ítéltábla mérlegelte azt is, hogy a perköltség kiszámítása során a fellebbezésben a felperes elírást vétett a 3.4. pontban, amikor 13 munkaóra-ra hivatkozott a ténylegesen felszámított 18 munkaórával szemben, tévesen jelölte meg a 3.8. pontban az elsőfokú bíróság által megállapított perköltséget 171 540 forintban a 171 450 forinttal szemben. Figyelemmel volt az ítéltábla arra is, hogy a fellebbezésben a felperes bár nem vitatta az elsőfokú bíróság által megállapított 90%-os pernyertességet, azonban ennek ellenére az általa felszámított 685 800 forint perköltség összegét ezzel az aránnyal nem csökkentette.

[52] Az alperes a másodfokú eljárásban a perköltségigényét egyrészt a Rendelet 3. § (5) bekezdése alapján áfa felszámításával kérte, ugyanakkor indokolás nélkül, a felperessel egyezően 60 000 forint + áfa összegben is megjelölte a másodfokú perköltség összegét. Az ellentmondásra tekintettel és mivel az alperes megbízási szerződést, tételes költségfelszámítást nem csatolt, így az ítéltábla a Rendelet 3. § (5) bekezdése alapján állapította meg a másodfokú perköltsége összegét.

[53] A 60%-ban eredményes fellebbezés miatt a felperest a fenti indokok alapján 2 munkaóra-ra 60 000 forint 60%-a, azaz 36 000 forint illetné meg, míg az alperest a Rendelet 3. § (5) bekezdése alapján a másodfokú pertárgyérték 2,5%-ának (514 350 forint x 0,025, azaz 12 859 forintnak) a 40%-a, azaz 5144 forint. Az ítéltábla a Pp. 82. § (2) bekezdése alapján az alperest kötelezte a különbözethez (36 000 forint - 5144 forint) azaz 30 856 forint + áfa, azaz 39 187 forintnak a felperes javára történő megfizetésére.

[54] A perben a feleket a költségmentesség és költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja alapján tárgyi költségfeljegyzési jog kedvezménye illette meg. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés esetében az illeték alapja a felperes által vitássá tett követelésrész értéke, (685 800 – 171 450) azaz 514 350 forint. Ez alapján az Itv. 46. § (1) bekezdéséből következően a fellebbezési eljárási illeték annak 8%-a, azaz 41 148 forint. A részben eredménytelenül fellebbező felperes munkavállalói költségkedvezményére és a részben pervesztes alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján megillető teljes személyes illetékmentességére figyelemmel a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Debrecen, 2025. február 12.

Dr. Tass Edina sk. a tanács elnöke – előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró,
Dr. Pribula László sk. bíró